

Projekt: „**Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów przez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji**” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

Podsumowanie konsultacji społecznych – cmentarz komunalny w Żółwinie

Termin konsultacji: 19.10 – 2.11.2015 r.

Forma konsultacji: uwagi wnoszone pisemnie lub za pośrednictwem e-mail;

Informacja o konsultacjach: na stronie projektu www.trojmiasto-ogrodow.eu, stronach partnerów projektu (www.brwinow.pl, www.milanowek.pl, www.podkowalesna.pl), za pośrednictwem serwisu społecznościowego Facebook (fb.com/Brwinow), na plakatach, w mediach lokalnych (Biuro Promocji wysłało do mediów lokalnych informację o konsultacjach), wszyscy partnerzy (53 podmioty) zostali zaproszeni do udziału w konsultacjach drogą mailową.

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych wpłynęło 5 wniosków od mieszkańców obszaru PTO oraz opinia połączonych komisji Rady Miejskiej w Brwinowie (Komisji Rolnictwa, Środowiska i Ładu Przestrzennego, Komisji Inwestycji i Finansów) wypracowana na wspólnym posiedzeniu tych komisji w dn. 2 listopada 2015 r.

W ramach konsultacji zostały poruszone następujące tematy:

1) lokalizacja cmentarza: wpłynęły propozycje zmiany lokalizacji cmentarza

Konsultacje społeczne dotyczyły projektu koncepcyjnego cmentarza komunalnego w Żółwinie i założeń projektowych przedstawionych w koncepcji oraz na wizualizacjach zamieszczonych na stronie internetowej www.brwinow.pl i www.trojmiasto-ogrodow.eu. Nie obejmowały one kwestii lokalizacji cmentarza, jednak temat ten pojawił się w trakcie trwania konsultacji.

Lokalizacja cmentarza we wsi Żółwin została zatwierdzona uchwałą Rady Miejskiej w Brwinowie już w 2000 roku, wówczas miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wskazywał usytuowanie cmentarza parafialnego. Uchwałą nr V.59.2015 z dnia 11 lutego 2015 r. Rada Miejska w Brwinowie uchwaliła zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w gminie Brwinów część obszaru wsi Żółwin – działki nr ew. 22/3 i 22/4 uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej w Brwinowie nr 173-III z dnia 2.06.2000 r. Zmiana planu wyznaczała lokalizację cmentarza komunalnego. Lokalizacja inwestycji nie uległa zmianie.

Zarówno projekt MPZP z 2000 roku, jak i ten zaktualizowany w br. były przedmiotem publicznego wyłożenia.

Zgodnie z art.1 ust.1 ustawy z dnia 31.01.1959 r. (j.t. Dz.U.2011.118.687 ze zm.) o cmentarzach i chowaniu zmarłych, zakładanie cmentarzy komunalnych należy do zadań własnych gminy. Konieczność założenia nowego cmentarza jest uzasadniona potrzebami gminy, a w szczególności istotnymi względami społecznymi. Powierzchnia jedyne cmentarza zlokalizowanego na terenie gminy Brwinów będącego w zarządzie parafii św. Floriana w Brwinowie została wykorzystana i nie wykonuje się na jego terenie nowych pochówków z wyjątkiem pochówków w istniejących już grobach rodzinnych.

2) dojsće/dojazd do cmentarza:

Wniesiono uwagę dotyczącą dojścia do cmentarza ciągiem pieszym 1KDPP. W związku z tą uwagą, Referat Planowania Przestrzennego poinformował, że takie połączenie (1KDPP) nie było przewidziane

przez autora miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jako główny ciąg pieszy prowadzący do terenu cmentarza. Ciąg komunikacyjny, o którym mowa, jest zakończony placem z zaprojektowaną dominantą. Stanowi on wraz z otaczającymi go terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową urbanistyczną całość, odseparowaną od terenu cmentarza lasem. Połączenie z cmentarzem wskazane jest jedynie na rysunku planu kółkami jako niewydzielony ciąg pieszy, ścieżka rowerowa. Autor planu nie widział potrzeby jednoznacznego określenia takiego połączenia. Ponadto nie jest przesądzona na terenie 14-UK lokalizacja kaplicy czy kościoła. Plan ustala na tym terenie – jako funkcję podstawową – usługi nieuciążliwe z zakresu kultury, dopuszczając także usługi administracji, usługi społeczne.

Dostęp do drogi publicznej (ul. Szkolnej) oraz niezbędnej infrastruktury zapewniony będzie przez teren działek 22/53, 22/54, 22/55, 22/56. W „Projekcie koncepcyjnym...” wskazana jest również lokalizacja parkingów przy cmentarzu.

3) dom przedpogrzebowy: wpłynęły uwagi dotyczące formy budynku np. czy dobrze wpisuje się w miejscową architekturę, jak również uwagi negujące budowę domu przedpogrzebowego na cmentarzu komunalnym

Wypowiedź projektanta w związku z opiniami/pytaniem dotyczącymi wybranej formy budynku: „W odniesieniu do formy budynku domu przedpogrzebowego założeniem było uzyskanie formy współczesnej, odpowiedniej do czasów, w których powstaje, ale zarazem uniwersalnej, nie nachalnej. Ze względu na ustronną lokalizację budynek nie stanowi elementu istniejącej zabudowy czy układu urbanistycznego wsi – jego otoczenie stanowi krajobraz przyrodniczy.

(...) Oceniamy, że nie jest celowe nawiązywanie formą, detalem lub materiałem do lokalnej lub tradycyjnej zabudowy. W budynku można dostrzec jednak elementy uniwersalnego języka architektonicznego – odwołań do motywu tradycyjnej kolumnady mauzoleum, zamkniętego, «fortecznego» charakteru dawnych świątyń i kaplic. Surowości formy i materiałów, poza monumentalnym charakterem przyświeca ponadto pewna myśl. Geometryczna forma i naturalne, lecz surowe materiały stanowią kontrast z przyrodniczym tłem (...). Przewidujemy, że część budynku, jak też ogrodzenie i inne elementy małej architektury będą z czasem zanikać w krzewach, pod pnączami, zostaną zdominowane przez rosnące wokół drzewa”.

4) zasadność budowy domu przedpogrzebowego

Wypowiedź Burmistrza Gminy Brwinów Arkadiusza Kosińskiego: kwestia domu pogrzebowego wraz z konkretnymi funkcjami pomieszczeń wewnętrznych wynika z obowiązujących przepisów, które musimy (gmina Brwinów) spełnić już na etapie projektowania nowego cmentarza, pomimo, iż w początkowym okresie (przez kilka pierwszych lat) roczna liczba pochówków na tym cmentarzu zapewne nie przekroczy kilku-kilkunastu pogrzebów.

5) ogrodzenie cmentarza:

Radny Rady Miejskiej w Brwinowie R. Wysocki zaproponował zmianę formy i wysokości ogrodzenia cmentarza na niższe: „ogrodzenie jest zbyt mało ażurowe. Jeżeli to jest wynikiem tego, iż autor chce uzyskać efekt pewnej monumentalności, to niech zmniejszy jego wysokość. Niech nie będzie to założone w projekcie h=160 cm tylko od 90-120 cm).

Zgodnie §5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówków zwłok i szczątków (DZ.U.2008.48.284), ogrodzenie terenu cmentarza powinno być wykonane z trwałego materiału o wysokości nie niższej niż 1,5 m. Zarówno przepisy odrębne jak i ustalenia planu nie określają procentowego udziału powierzchni ażurowej w powierzchni ogrodzenia.

Projektant koncepcji zwraca uwagę, że „tradycja dotycząca wysokości ogrodzeń cmentarzy nie jest jednoznaczna – powszechnie stosowane bywały zarówno niskie pełne ogrodzenia, jak i mury o wysokości ponad 2 m.

Ogrodzenie od strony parkingu w charakterze muru jest zabiegiem celowym – jego zadaniem jest wyraźne oddzielenie i wyizolowanie strefy cmentarza od drogi, strefy parkingów, ewentualnych stoisk handlowych, jak też zamiar dyskretnego wkomponowania w ogrodzenie nieuniknionych osłon śmietników. Założono więc jedyne minimalne otworowanie, które pozwoli na niezbędną migrację mikrofauny. Na pozostałych odcinkach przewidziane zostało ogrodzenie w większości ażurowe”.

6) etapowanie inwestycji:

Przedstawiony na planie sytuacyjnym podział na kwartały poza częścią przeznaczoną na strefę grzebalną w aktualnym planie miejscowym miał jedynie na celu zakomunikowanie, że w przyszłości rezerwa terenu wokół powierzchni grzebalnej cmentarza daje możliwość jego rozszerzenia z uwzględnieniem stref ochronnych od powierzchni grzebalnej wyznaczonych rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25.08.1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarzu.

Rysunek dotyczący powiększonej części cmentarza na planie sytuacyjnym należy traktować jedynie jako sugestię, nie jest on wiążącym elementem przedmiotowego opracowania. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami zostanie on jednak usunięty, gdyż opracowanie obejmuje jedynie I etap wpisujący się w aktualny stan zagospodarowania terenów sąsiednich w odniesieniu do stref ochronnych cmentarza oraz w ustalenia aktualnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7) kosztorys inwestycji: nie jest jeszcze znany koszt budowy cmentarza, ani ewentualne dofinansowanie tej inwestycji ze środków zewnętrznych. W trakcie opracowania jest „Projekt koncepcyjny cmentarza komunalnego...”.

8) przeznaczenie cmentarza: projektowany z udziałem środków EOG cmentarz komunalny w Żółwinie przeznaczony jest głównie dla mieszkańców gminy Brwinów i Podkowy Leśnej. Prawo wyboru miejsca pochówku regulują jednak odrębne przepisy, więc na cmentarzu tym będą mogły być pochowane także osoby nie będące mieszkańcami gminy Brwinów.

BRWINÓW PROJEKT

Tadeusz Murosov